

เอ เอช เอ (AHAs)

AHAs (Alpha Hydroxy Acid อัลฟา ไฮดร็อกซี แอซิด) ขณะนี้กำลังได้รับการกล่าวถึงในวงการ เครื่องสำอางทั้งในต่างประเทศและในประเทศไทย สารนี้มีได้เป็นสารใหม่แต่เป็นสารที่รู้จักกันมานานแล้ว ในสหรัฐอเมริกานิยมใช้สารนี้มาหลายปีแล้ว ประมาณว่า ตั้งแต่ปีค.ศ. 1990 แต่ในประเทศไทย เริ่มต้นนิยมกันอย่างแพร่หลายในช่วงปีพ.ศ. 2535 เป็นต้นมา

สารในกลุ่ม AHAs มีอะไรบ้าง

สารในกลุ่ม AHAs มีหลายตัว เช่น กรดกลัยคอลิก (Glycolic acid) กรดแลคติก (Lactic acid) กรดมาลิก (Malic acid) กรดทาร์ทริก (Tartaric acid) กรดซิตริก (Citric acid) แต่ที่นิยมใช้มากที่สุด คือ กรดกลัยคอลิกหรือบางครั้งใช้คำว่า กลัยคอลิกแอซิด (Glycolic acid)

คุณสมบัติของสาร AHAs

แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนัง AHAs ในการรักษาโรคผิวหนังมานานแล้ว ตัวอย่าง เช่น

- Ichthyosis ผิวหนังแห้งหยาบดกสะเก็ด
- Actinic keratosis ผิวหนังแข็ง กระจ่าง
- Age spots จุดด่างดำที่เกิดในวัยสูงอายุ
- ไร้ออกผิว
- หูด
- รอยเหี่ยวย่นที่เกิดจากพิษของแสงแดด

วงการเครื่องสำอางได้ใช้ความพยายามที่จะสรรหา สารและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อความงามให้กับมนุษย์และแล้วก็มีการนำ AHAs มาประยุกต์ใช้ในเครื่องสำอาง โดยอาศัยสรรพคุณของ AHAs ที่มีคุณสมบัติทำให้เซลล์ของผิวชั้นนอกสุดหลุดออกง่ายขึ้นและเซลล์ของผิวชั้นถัดลงไปซึ่งยังอยู่ในสภาพที่ดีขึ้นมาทดแทนทำให้สภาพของผิวที่เห็นดีขึ้น การนำ AHAs มาประยุกต์ใช้ในเครื่องสำอาง ก็เพื่อคาดหวังผลที่ช่วยทำให้ผิวดูอ่อนนุ่ม ลดรอยเหี่ยวย่น ช่วยลดสีผิวที่คล้ำตามวัย มีผลทำให้แลดูอ่อนวัยขึ้นนั่นเอง

ปริมาณของ AHAs ที่ใช้ในเครื่องสำอาง

ปริมาณของ AHAs ที่ใช้ในเครื่องสำอางโดยทั่ว ๆ ไป ปริมาณที่ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนังแนะนำให้ใช้ในเครื่องสำอาง คือไม่เกิน 15 % ทั้งนี้ขึ้นกับผิวบริเวณที่ใช้และผลที่ต้องการตัวอย่าง เช่น

หากเป็นครีมที่ใช้กับผิวหนัง ไม่ควรใช้เกิน 10 % (โดยทั่วไปใช้ตั้งแต่ 3-10 %) หากเป็นครีมที่ใช้กับผิวภายนอกเว้นผิวหนัง ไม่ควรใช้เกิน 15% (โดยทั่วไปใช้ตั้งแต่ 4- 15%)

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเครื่องสำอางที่มี AHAs

ปัจจัยที่มีผลต่อการออกฤทธิ์ของ AHAs นั้นมีหลายประการ ตัวอย่างเช่น

- การเลือกใช้วัตถุดิบ AHAs ในกลุ่ม AHAs มีหลายชนิด มีทั้งชนิดที่สังเคราะห์ หรืออาจสกัดจากผลไม้ชนิดต่าง ๆ ทำให้มีชื่อเรียกว่า Fruity acid ในกรณีที่สกัดจากธรรมชาติเชื่อกันว่า ประสิทธิภาพจะดีกว่าและเกิดการระคายเคืองน้อยกว่า แต่จะมีราคาสูงกว่ามาก ตัวอย่างที่สกัดจากผลไม้ชนิดต่าง ๆ
  - กรดกลัยคอลิก (Glycolic acid) สกัดจากน้ำอ้อย
  - กรดแลคติก (lactic acid) สกัดจากนมเปรี้ยว หรือน้ำมะเขือเทศ
  - กรดมาลิก (Malic acid) สกัดจากแอปเปิ้ล
  - กรดทาร์ทาริก (Tartaric acid) สกัดจากองุ่น เหล้าไวน์ หรือมะขาม (คนสมัยก่อน ๆ ใช้มะขามเปียก มาขัดผิวทำให้ผิวขาว และนุ่มขึ้น)
  - กรดซิตริก (Citric acid) สกัดจากมะนาว และสับปะรด

โดยทั่วไป กรดกลัยคอลิก ซึ่งมีขนาดโมเลกุลเล็ก จะมีประสิทธิภาพดีที่สุดและนิยมใช้มากที่สุด

- ความเป็นกรดของผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมคือ pH 3.0 - 5.5 หากผลิตภัณฑ์มีความเป็นกรดมาก (ตัวเลขของ pHจะน้อย) จะมีประสิทธิภาพดี แต่ขณะเดียวกันโอกาสที่จะระคายเคืองต่อผิวหนังย่อมมีมากขึ้นด้วย
- วิธีการใช้และระยะเวลาที่ใช้ ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนังหลายคนกล่าวถึงผลของเครื่องสำอางที่มี AHAs ต่อผิวหนัง ดังนี้
  - 2 สัปดาห์ เริ่มจะรู้สึกที่ดีขึ้น
  - 4 สัปดาห์ เห็นผลที่ดีขึ้น

และเมื่อใช้ต่อ ๆ ไปไม่ได้หมายความว่าผิวหนังจะอ่อนเยาว์ขึ้นเรื่อยๆ แต่จะหยุดอยู่ที่จุดหนึ่งเท่านั้น โดยทั่วไปเมื่อใช้ติดต่อกันเป็นเวลานานประมาณ 12 สัปดาห์ ผลจะหยุดอยู่ที่ระดับนี้ จะไม่สามารถทำให้ผิวหนังอ่อนเยาว์ต่อไปอีก ดังนั้น จะไม่พบกรณี "คอชรา หน้าทารก" สำหรับวิธีการใช้นั้น การปฏิบัติเพื่อให้ได้ผลดีคือ

- อ่านวิธีการใช้ ซึ่งสิ่งที่แน่นอนที่สุด คือกฎหมายบังคับว่าต้องเป็นข้อความภาษาไทย อ่านเข้าใจว่า ใช้อย่างไร ใช้เมื่อไร มากน้อยแค่ไหน เพราะแต่ละผลิตภัณฑ์ความเข้มข้นของ AHAs ต่างกัน ๆ สารส่วนผสมอื่น ๆ ก็ต่างกัน ดังนั้น วิธีการใช้ก็ต้องต่างกันแน่นอน การใช้ด้วยความรู้สึกของตนเอง หรือเชื่อฟังคำบอกเล่าโดยไม่อ่านฉลากภาษาไทยจึงเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย แต่น่าตำหนิตัวเอง หากใช้ไม่ถูกต้อง แล้ว

ไม่ได้ผล หรือมีผลเสียเกิดขึ้น เพราะฉะนั้น เสียเวลาอ่านฉลากภาษาไทยสักนิด เพื่อผลที่ได้อย่างคุ้มค่า และใช้ได้อย่างปลอดภัย ขณะเดียวกัน ถ้าใช้ตามวิธีการใช้อย่างเคร่งครัดแล้วไม่ได้ผล ก็อย่าได้เสียเวลาเสียเงินซื้อมาใช้อีกต่อไป

- สารส่วนผสมที่สำคัญนอกจาก AHAs ในเครื่องสำอางประเภทที่ช่วยลดรอยเหี่ยวย่นนั้น นอกจากจะผสม AHAs แล้วยังมีสารอื่น ๆ รวมด้วย ได้แก่ สารที่ช่วยสมานผิว หรือทำให้ผิวชุ่มชื้น ซึ่งเราเรียกกันติดปากว่า มอยซ์เจอร์ไรเซอร์ (Moisturizer)

AHAs ใช้ในเครื่องสำอางประเภทใดบ้าง

- ครีมทาหน้า ทั้งครีมทากลางวัน และครีมทากลางคืน
- ครีมบำรุงผิว ทาผิวหน้าและกาย
- ประเภททำความสะอาดผิว (Cleanser)
- ลิปสติก

การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ

ขณะนี้หน่วยงานทั้งประเทศไทย และในสหรัฐอเมริกา ที่ดูแลรับผิดชอบด้านเครื่องสำอางกำลังศึกษา และจับตามองเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของ AHAs 2 ประเด็น คือ

1. การศึกษาและติดตามพิษภัยหรืออันตรายที่เกิดจาก AHAs แนนอนที่สุด ถ้าเมื่อใดก็ตามมีผลออกมาว่าผู้ใช้ได้รับอันตราย หรือเกิดอาการข้างเคียง จะต้องมีการออกมายังบังคับ
2. การอ้างสรรพคุณ ในหลายประเทศพบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน คือ การอวดอ้างหรือโอ้อวดสรรพคุณที่ค่อนข้างเกินความเป็นจริง บางครั้งอ้างสรรพคุณที่เข้าข่ายเป็นยา

ข้อสังเกต

ขณะนี้นักวิชาการหลายท่านกำลังเพิ่งเล็ง และศึกษาอันตรายที่เกิดจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของAHAs โดยมีการตั้งสมมุติฐานเพื่อการพิสูจน์หรือค้นคว้าว่า จากการใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีผลทำให้เซลล์ผิวหนังชั้นนอกหลุดลอกออกไปได้เร็วขึ้น เซลล์ชั้นล่างซึ่งยังอยู่ในสภาพดีขึ้นมาทดแทน เมื่อเหตุการณ์เช่นนี้ผ่านไปและไปนานๆจะเป็นไปได้หรือไม่ที่ผิวหนัง ชั้นนอกจะบางลงและมีผลทำให้ภูมิคุ้มกันด้านทานหรือความทนทานต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกลดน้อยลง และอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเรามองภาพไปในอนาคต ที่สภาวะแวดล้อมเลวลง มีสารพิษมากมายอยู่รอบ ๆ ตัวเรา ในขณะที่ผิวของใบหน้าบางลง ภูมิคุ้มกันของผิวหนังจะแปรปรวนไปอย่างไรเป็นเรื่องที่กำลังค้นคว้าหาคำตอบ หรือหาข้อมูลยুক্তินอยู่ แต่สิ่งที่แน่นอนและมีคำยืนยันออกมาแล้วคือ การใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ มิได้ลบรอยเหี่ยวย่นได้ตลอดไป ผิวจะดีขึ้นในช่วงที่ใช้ผลิตภัณฑ์เท่านั้น และดีขึ้นอย่างมีขีดจำกัด เมื่อหยุดใช้ก็จะกลับสู่สภาพเดิมตามวัยและสังขาร

การกำกับดูแลของ อย.

เครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของ AHAs โดยไม่มีส่วนผสมของสารควบคุมพิเศษหรือสารควบคุมตามที่มีการประกาศไว้ขณะนี้ยังจัดเป็นเครื่องสำอางทั่วไป แต่อย่างไรก็ดีในการศึกษาและติดตามความปลอดภัยนั้นขอ. ดำเนินการอยู่ตลอดเวลาในการศึกษาข้อมูลการกำกับดูแลของประเทศอื่นๆศึกษาข้อมูลทางวิชาการ รวมทั้งศึกษาและติดตามความปลอดภัย หากพบว่ามีปัญหาอาจก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยหรืออาการไม่พึงประสงค์จากการใช้. จะรวบรวมนำเสนอ คณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการเครื่องสำอาง เพื่อกำหนดมาตรการหรือ แนวทางการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้บริโภคได้ใช้เครื่องสำอางอย่างปลอดภัยต่อไป

สิ่งที่อยากฝากผู้บริโภค

1. หนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้บริโภค ได้ใช้เครื่องสำอางทุกชนิดอย่างปลอดภัย คือ ต้องซื้อเครื่องสำอางที่มีฉลากภาษาไทย (คำว่าฉลากภาษาไทยหมายถึงข้อความภาษาไทย ที่แสดงไว้ที่กล่องหรือฉลากหรือภาชนะบรรจุ) กฎหมายบังคับว่า ต้องมีฉลากภาษาไทยที่ให้ข้อมูลกับผู้ซื้อหลายอย่าง เช่น
  - ชื่อเครื่องสำอาง
  - ประเภทเครื่องสำอางจะรู้ว่าเป็นประเภทไหน เช่น ครีมทาหน้า ครีมทาผิวกาย หรือครีมล้างหน้า
  - ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิต ในกรณีที่ผลิตในประเทศ
  - ถ้าเป็นเครื่องสำอางที่นำเข้า ต้องบอกชื่อผู้ผลิต และประเทศที่ผลิต เช่น สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และต้องบอกชื่อและที่อยู่ผู้นำเข้า
  - ส่วนประกอบสำคัญ เครื่องสำอางทุกชนิด กฎหมายบังคับว่าต้องแจ้งส่วนประกอบสำคัญ เพราะฉะนั้น อ่านส่วนประกอบสำคัญ เพื่อดูว่ามีส่วนผสมของสารนั้นหรือในกรณีที่ทราบว่ามีสารใดสารหนึ่ง หากที่ฉลากแจ้งว่ามีส่วนผสมของสารนั้น ก็ไม่ควรซื้อมาใช้
  - วันเดือนปีที่ผลิต จุดนี้สำคัญมาก เพราะจะช่วยให้ผู้บริโภคไม่หลงซื้อเครื่องสำอางเก่า ที่นอกจากจะเสื่อมคุณภาพแล้ว อาจสลายตัวให้สารที่มีพิษภัยได้
  - ปริมาณสุทธิ จุดนี้สำคัญสำหรับผู้ซื้อที่จะคำนวณว่าคุ้มค่าหรือไม่ อย่ามองเพียงภาชนะบรรจุ ซึ่งส่วนใหญ่จะลวงตาว่ามีขนาดใหญ่ ต้องดูปริมาณสุทธิว่ามากน้อยแค่ไหน
2. เสียเงินซื้อแล้ว ใช้แล้ว ประเมินผลดูว่าได้ผลหรือไม่ ถ้าไม่ได้ผลก็อย่าเสียเงินซื้อมาใช้
3. ใช้แล้วมีอันตราย หรืออาการข้างเคียงอะไร แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองควบคุมเครื่องสำอาง โทร. 590 7169 หรือ โทรสาร 591 8468 เพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่จะติดตามความปลอดภัยต่อไป